

General Certificate of Education
June 2007
Advanced Level Examination

PANJABI
Unit 2 Culture and Society

PAN2

Tuesday 12 June 2007 9.00 am to 12 noon

For this paper you must have:

- a 12-page answer book.

Time allowed: 3 hours

Instructions

- Use blue or black ink or ball-point pen.
- Write the information required on the front of your answer book.
- Answer **all** questions in Section 1 and **two** questions from Section 2.
Please note that in Section 2 you are not allowed to answer both questions on the same topic.
- Answer in **Panjabi**.
- Do all rough work in the answer book. Cross through any work you do not want to be marked.

Information

- The maximum mark for this paper is 100.
- The marks for questions are shown in brackets.
- You are reminded of the need for clear presentation.
- You must **not** use a dictionary at any time during this examination.
- This unit is divided into two sections:
Section 1 – 20 marks
Section 2 – 80 marks

Advice for Section 2

- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

ਸੈਕਸ਼ਨ - 1

Question 1(a) is not reproduced here due to third party copyright constraints.
The full copy of this paper can be obtained by ordering it from AQA Publications.
Tel. 0161 953 1170

Question 1 (b)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਕਰੋ :

Laughing is good for your health

Scientists have recommended at least one deep laugh a day to keep your heart healthy. In recent research, they have discovered the benefits of laughing on health. The report explains that a deep laugh relaxes the inner muscles and opens up the blood vessels which speed up the flow of blood. This reduces blood pressure and increases the ability to fight infections. Now laughing is considered to be as effective as aerobic exercise in maintaining good health.

Laughing has been considered to be a good medicine in India for ages, but now it seems more true than ever as it helps keep the heart healthy.

Source: Translated and Adapted from *Des Pardes Weekly*, 3.2.06

(10 marks)

Turn over for Section 2

Turn over ►

ਸੈਕਸ਼ਨ - 2

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਟੌਪਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਅਣ-ਸਾਹਿਤਕ ਹਨ। ਹਰ ਟੌਪਿਕ ਬਾਰੇ ਦੋ ਦੋ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

Literary Topics

Topic 1

ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ (The British-Panjabi Short Story)

Question 2

- EITHER** (a) ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ? ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਈਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ? ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਲਿਖੋ। (40 marks)
- OR** (b) ਜੋ ਵੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਉੱਤਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਲਿਖੋ। (40 marks)

Topic 2

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (The Panjabi Novel)

Question 3

- EITHER** (a) ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ। ਇਹਨਾਂ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? (40 marks)
- OR** (b) ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ? ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਢੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। (40 marks)

Topic 3**ਪੰਜਾਬੀ ਆਤਮ ਕਥਾ
(Panjabi Autobiography)****Question 4**

- EITHER** (a) ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵੈ - ਜੀਵਨੀ ਕਿਉਂ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ਅਜਿਹੀ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਲੇਖਕ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹਾਸਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸੋ । (40 marks)
- OR** (b) ਜਿਹੜੀ ਸਵੈ - ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਤੇ ਮਾੜੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ (reaction) ਕੀ ਹੈ ? ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕੀ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ । (40 marks)

Turn over for the next question

Turn over ►

Non-Literary Topics

Topic 1

1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਐਨ (Socio-Economic Study of the Panjab (India) Since 1947)

Question 5

- EITHER** (a) ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। (40 marks)
- OR** (b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਫਾਇਦੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ? ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇੱਕ ਲੇਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। (40 marks)

Topic 2

ਅਠਾਰਵੀਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (18th and 19th Century History of the Panjab)

Question 6

- EITHER** (a) 'ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ' (1873–1920) ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ :
- 'ਸਿੰਘ ਸਭਾ' ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਤੇ ਉਦੇਸ਼
  - 'ਸਿੰਘ ਸਭਾ' ਲਹਿਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ
- (40 marks)
- OR** (b) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਡੋਗਰੇ ਸਰਦਾਰ ਕੌਣ ਸਨ? ਕੀ ਇਹ ਡੋਗਰੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋਸਤ ਸਿੱਧ ਹੋਏ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ? ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲਾਂ ਸਹਿਤ ਇਸ ਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। (40 marks)

Topic 3**ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ
(The Panjabi Community in India and Abroad)****Question 7**

- EITHER** (a) 'ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ (hospitality) ਦੀ ਖਾਸ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ'। ਇਸ ਕਥਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ? ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।
(40 marks)
- OR** (b) ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ? ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੋਗੇ?
(40 marks)

END OF QUESTIONS

There are no questions printed on this page

ACKNOWLEDGEMENT OF COPYRIGHT-HOLDERS AND PUBLISHERS

Permission to reproduce all copyright material has been applied for. In some cases, efforts to contact copyright-holders have been unsuccessful and AQA will be happy to rectify any omissions of acknowledgements in future papers if notified.

Copyright © 2007 AQA and its licensors. All rights reserved.